

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Registered as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3d, 1875.

No. 72. — Štev. 72.

(Telephone: Chelsea 3-1242)

NEW YORK, THURSDAY, APRIL 15, 1943. — ČETRTEK, 15. APRILA, 1943

NA NEKAJ VEČ KOT
na dan dobivate...
2C
'GLAS NARODA'
PO POŠTI NAKAVNOST NA DOM
(izvenil sobot, nedelj in praznikov)
CITAJTE, KAR VAS ZANIMA

VOLUME LI. — LETNIK LI.

MacARTHUR SVARI PRED NAPADOM

General Douglas MacArthur je sporočil v Washington, da se Japonci pripravljajo na nov napad z otokov severno od Avstralije, kjer so zbrali okoli 200 tisoč vojakov, da prično veliko borbo, s katero nameravajo doseči popolno obvladanje pomorskih prog na zapadnem Pacifiku in vsa pomorska pota v Avstralijo.

Po tem sporočilu je nekaj ur pozneje gen. MacArthur sporočil da so Japonci včeraj ob belem dnevu z bombniki in zasedovalnimi aeroplani napadli Milne zaliv na Novi Guineji. S takim uspehom, poročilo ne pove.

Ob istem času, ko je MacArthur poslal to svirilo v Washington, pa je tudi naznani, da so zavezniški letali v Manse zalivu na Novi Guineji bombariderali dva japonska parnika in mogoče potopili en parnik z 10,000 tonami in začigali drug parnik z 8000 tonami. Napadli so tudi več japonskih postojank na otokih severno od Avstralije.

"Prva vrsta zavezniške obrambe je črta naših bombnikov," pravi MacArthur v svojem sporočilu. Kontrola nad pomorskim črtami ni odvisna samo ali pa v prvi vrsti le od pomorske sile, temveč od zračne sile, ki operira s kopnini postojank, katere varuje vojno brodovje."

"Ako dobri sovražnik nadaljuje v zraku, tedaj bojne ladje lahko takoj pripeljejo konvoje z vojaštvom, ki bo pričelo pridrati proti jugu, kar pa bo zoper edvino od daljave, v kateri more take operacije podpirati zračna sile s kopnega."

Vrhovno sodišče odgodilo usmrтitev Stephana

Washington, 14. aprila. — Maks Stephan, ki je bil v Detroitu obsojen v smrt na večih zaradi veleizdaje, bi bil moral biti obesen 27. aprila, toda vrhovno zvezno sodišče je ugodilo njegovi peticiji, da se usmrтitev odgodi.

Usmrтitev bo odgodena do nedoločenega časa oziroma dokler ne bo vrhovno sodišče podvelo nadaljnih korakov v tej zadevi.

V New Jersey bodo pobirali pločevinaste kante

Newark. — Odbor za vojno produkcijo je naznani, da se bo pričelo tekom tega tedna prostovoljno nabiranje kositrnih kant in sicer na ta način, da bodo gospodinje primesle groceristu za vsako kanto, ki jo bo kupile, po eno prazno. Okrog 1500 groceristov v New Jersey bo sodelovalo. V West New Yorku bodo tudi pričeli z zbiranjem že danes.

Pet let stara deklica dobila nagrado za vojno sodelovanje

Newark. — Pet let stara Dorothy Jean Prink je dobila za deset dolarjev vojnih znakov, ker je tekmo kontesta šolskih otrok v New Jersey nabrala 91½ funtov masti za vojne potrebe.

Dekleten je vzel mesec česa, da je od hišnih gospodinj dobila maščobne odpadke, ki so ji končno primesli prvo nagrado.

Ruska fronta

Rusi oblegajo Novorosisk

Poročilo ruskega vrhovnega poveljstva naznana, da je rediča arsadsa pričela močno ofenzivo ob Kubanu in je zavzela že več nemških utrjenih postojank in zakopov, katere je obdržala proti mnogim sovražnim protinapadom.

Rusi so napadli zgodej zjutraj ter prekoračili reko in napadli nemško obrambno črto. Po kratkem boju so Nemci zbehali in so na bojišču pustili mnogo vojnega materiala in 80 mrtvih. Nemške rezerve so zopet napadli, toda Rusi so jih odbili.

V teku so siloviti boji za pokopališče, ki se nahaja na visoki planoti nad Novorosiskom, kjer se nahajajo močne nemške trdnjave.

Ko Nemci s svojimi napadi pri Belgorodu, Čugujevu in Balaklavi niso mogli nenesati doseči, so pričeli napadati pri Iziumu. Rusi so pustili Nemce pričeblo, nato pa so pričeli na nje streličati, slednji pa so jih z bajonetom napadom pognali nazaj.

Vrhovno sodišče odgodilo usmrтitev Stephana

Washington, 14. aprila. — Maks Stephan, ki je bil v Detroitu obsojen v smrt na večih zaradi veleizdaje, bi bil moral biti obesen 27. aprila, toda vrhovno zvezno sodišče je ugodilo njegovi peticiji, da se usmrтitev odgodi.

Usmrтitev bo odgodena do nedoločenega časa oziroma dokler ne bo vrhovno sodišče podvelo nadaljnih korakov v tej zadevi.

V New Jersey bodo pobirali pločevinaste kante

Newark. — Odbor za vojno produkcijo je naznani, da se bo pričelo tekom tega tedna prostovoljno nabiranje kositrnih kant in sicer na ta način, da bodo gospodinje primesle groceristu za vsako kanto, ki jo bo kupile, po eno prazno. Okrog 1500 groceristov v New Jersey bo sodelovalo. V West New Yorku bodo tudi pričeli z zbiranjem že danes.

Pet let stara deklica dobila nagrado za vojno sodelovanje

Newark. — Pet let stara Dorothy Jean Prink je dobila za deset dolarjev vojnih znakov, ker je tekmo kontesta šolskih otrok v New Jersey nabrala 91½ funtov masti za vojne potrebe.

Dekleten je vzel mesec česa, da je od hišnih gospodinj dobila maščobne odpadke, ki so ji končno primesli prvo nagrado.

Britske podmornice potopile in poškodovale petnajst osiščnih ladij

London, 12. aprila. — Petnajst nadaljnih osiščnih ladij je bilo poškodovanih in potopljeno na Sredozemskem morju po britskih podmornicah. Podmornice so zasekale v konvoj, ki je vozil zaloge Nemcem in Italijanom, ki se bore za svoja življenja v Tuniziji. Pri tem so britske podmornice potopile osem ladij: dve tovorni ladji, en srednje velik tanker, ter pet manjših tovornih ladij.

Od sedmih drugih ladij, ki so bile poškodovane in zadete po podmornicah, sta bili dve večji ladji za prevoz zalog potopljeni, velik tanker pa je poškodovan nasedel na pesc.

Britske podmornice so tudi bombardirale polotok Athos.

Sviloprejke bodo redili

Morristown, N. J. — S senatnimi drevesi obdana farmarska hiša v tem kraju je bila izbrana za poiskusno rejo sviloprejek.

Poiskuse, ki so v teku po več krajih Združenih držav, vodi upokojeni ibivši eksporter, C. E. H. Gil, ki pravi, da bodo uspehi reje sviloprejek v Združenih državah precej presenetili Japonce po tej vojni.

Na poiskusni farmi Mr. Gila raste kakih šest tisoč murovih dreves, katerih listi so potrebeni za hrano sviloprejek.

Njegovi dosedanjí poiskusi z 4 tisoč sviloprejki kitaljskih in perzijskih vrst so se prvovrstno obstrnjali, slednji pa so bili na nje streljali, slednji pa so jih z bajonetom napadom pognali nazaj.

Na poiskusni farmi Mr. Gila raste kakih šest tisoč murovih dreves, katerih listi so potrebeni za hrano sviloprejek.

Mr. Gila razširiti po vsej Ameriki, da bi se kaka dva milijona farmerjev potrudilo, da bi zasadili nekaj murv in si nabavili potrebno število sviloprejek.

Svila, ki so jo Japonci pred vojno izvažali v Ameriko.

Kultiviranje ali gojenje sviloprejek bi se moglo po mnemu

SENAT ZDRAŽ. DRŽAV NAJ BI IMEL VEČJI VPLIV V OBLIKOVANJU PIVOJNIH NAČRTOV

New York. — Senator Harold H. Burton, (rep. Ohio) je govoril pred "Ohio Society of New York" v hotelu Pennsylvania in je rekel med drugim tudi, da bi moral imeti senat Združenih držav več besede in vpliva pri oblikovanju povoju na načrtov, ker končno je senat takoreč edina vladna agencija, ki je nepretrgoma na svojem mestu, dočim je lahko celo predsednik poražen pri volitvah, radi česar ni mogoče z gotovostjo računati na morebitne predsedniške nečerte, katerih ne bi bil zaeno voljan sprejeti in odobriti tudi senat.

Senator je izjavil, da je opaziti nekaj napredka v tem oziru in odobravati tudi tudi dejstvo, da sta predsednik Roosevelt in Harry Hopkins povabila člane senatnega odbora za vnanje odnosne, da se udeleže bližajoče konference Združenih narodov, katera se bo vrnila v Hot Springs, Virginia.

Senator Burton je priporočil, da se posveti povoju in načrtom in problemom čim širje in nepristransko zanimanje in podpora od strani širokih ljudskih mas. K temu je priporočil, da nima nobena od glavnih strank v senatu potrebnje dvetretjinske večine, ki je potrebna za odobrite mirovne pogodbne ali dogovore.

Na letališču v Milo, 106 milijonov v notranjosti Sicilije, so letelice trdnjave našle 106 aeroplakov. Od teh jih je bilo 22 uničenih in zadetih je bilo več skladničev bencina. Sergeant William Siboski, doma na 20-59 35th St. Astoria, L. L. je izstrelil en Messerschmidt aeroplan izmed šestmotornih aeroplakov, 23 tri-motornih Savoia aeroplakov, 15 dvomotornih bombnikov in pet drugih.

Na letališču v Milo, 106 milijonov v notranjosti Sicilije, so letelice trdnjave našle 106 aeroplakov.

Od teh jih je bilo 22 uničenih in zadetih je bilo več skladničev bencina. Sergeant William Siboski, doma na 20-59 35th St. Astoria, L. L. je izstrelil en Messerschmidt aeroplan izmed šestmotornih aeroplakov, 23 tri-

motornih bombnikov in pet drugih.

Na severu v Tuniziji prodira angleška prva armada po cesti med Bejo in Sidi Nsir.

Kot izgleda, se je Rommel odločil, da se trdno postavi v bran na 120 milij dolgi črti ob visokem pogorju. Kako dolgo se bo mogel Rommel držati ob tej črti, je veliko ugnika, kajti, od kar je bila prebita Mareth črta.

Na severu v Tuniziji prodira angleška prva armada po cesti med Bejo in Sidi Nsir.

Kot izgleda, se je Rommel odločil, da se trdno postavi v bran na 120 milij dolgi črti ob visokem pogorju. Kako dolgo se bo mogel Rommel držati ob tej črti, je veliko ugnika, kajti,

od kar je bila prebita Mareth črta.

Kot izgleda, se je Rommel odločil, da se trdno postavi v bran na 120 milij dolgi črti ob visokem pogorju. Kako dolgo se bo mogel Rommel držati ob tej črti, je veliko ugnika, kajti,

od kar je bila prebita Mareth črta.

Kot izgleda, se je Rommel odločil, da se trdno postavi v bran na 120 milij dolgi črti ob visokem pogorju. Kako dolgo se bo mogel Rommel držati ob tej črti, je veliko ugnika, kajti,

od kar je bila prebita Mareth črta.

Kot izgleda, se je Rommel odločil, da se trdno postavi v bran na 120 milij dolgi črti ob visokem pogorju. Kako dolgo se bo mogel Rommel držati ob tej črti, je veliko ugnika, kajti,

od kar je bila prebita Mareth črta.

Kot izgleda, se je Rommel odločil, da se trdno postavi v bran na 120 milij dolgi črti ob visokem pogorju. Kako dolgo se bo mogel Rommel držati ob tej črti, je veliko ugnika, kajti,

od kar je bila prebita Mareth črta.

Kot izgleda, se je Rommel odločil, da se trdno postavi v bran na 120 milij dolgi črti ob visokem pogorju. Kako dolgo se bo mogel Rommel držati ob tej črti, je veliko ugnika, kajti,

od kar je bila prebita Mareth črta.

Kot izgleda, se je Rommel odločil, da se trdno postavi v bran na 120 milij dolgi črti ob visokem pogorju. Kako dolgo se bo mogel Rommel držati ob tej črti, je veliko ugnika, kajti,

od kar je bila prebita Mareth črta.

Kot izgleda, se je Rommel odločil, da se trdno postavi v bran na 120 milij dolgi črti ob visokem pogorju. Kako dolgo se bo mogel Rommel držati ob tej črti, je veliko ugnika, kajti,

od kar je bila prebita Mareth črta.

Kot izgleda, se je Rommel odločil, da se trdno postavi v bran na 120 milij dolgi črti ob visokem pogorju. Kako dolgo se bo mogel Rommel držati ob tej črti, je veliko ugnika, kajti,

od kar je bila prebita Mareth črta.

Kot izgleda, se je Rommel odločil, da se trdno postavi v bran na 120 milij dolgi črti ob visokem pogorju. Kako dolgo se bo mogel Rommel držati ob tej črti, je veliko ugnika, kajti,

od kar je bila prebita Mareth črta.

Kot izgleda, se je Rommel odločil, da se trdno postavi v bran na 120 milij dolgi črti ob visokem pogorju. Kako dolgo se bo mogel Rommel držati ob tej črti, je veliko ugnika, kajti,

od kar je bila prebita Mareth črta.

Kot izgleda, se je Rommel odločil, da se trdno postavi v bran na 120 milij dolgi črti ob visokem pogorju. Kako dolgo se bo mogel Rommel držati ob tej črti, je veliko ugnika, kajti,

od kar je bila prebita Mareth črta.

Kot izgleda, se je Rommel odločil, da se trdno postavi v bran na 120 milij dolgi črti ob visokem pogorju. Kako dolgo se bo mogel Rommel držati ob tej črti, je veliko ugnika, kajti,

od kar je bila prebita Mareth črta.

Kot izgleda, se je Rommel odločil, da se trdno postavi v bran na 120 milij dolgi črti ob visokem pogorju. Kako dolgo se bo mogel Rommel držati ob tej črti, je

"GLAS NARODA"

VOICE OF THE PEOPLE

Owned and Published by Slovenia Publishing Company, (A Corporation)
Frank Salter, President; Ignac Hude, Treasurer; Joseph Lepcha, Secy.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

50th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays and Holidays.
Subscription Yearly \$6. Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja tudi za Ameriko in Kanado \$6.; za pol leta \$3.;
za štiri leta \$12.00. — Za New York na celo leto \$7.; za pol leta \$3.50.
Enosmesetno na celo leto \$7.; za pol leta \$3.50.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenčni sobot, nedelj in praznikov

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

**Help Sponsor a Fighting
MOTOR TORPEDO BOAT!**

NABAVA TORPEDNIH LADIJ

Za tugeježčene skupine v državi New York, ki so obljubile popolno sodelovanje v kampanji zakladniškega urada za drugo posojilo 13 milijard dolarjev, je New York War Savings Staff dočolil, da naberejo \$40,000,000, s tem da za to vsoto kupijo vladni bondovi, s katerim denarjem bo mogoče kupiti 100 potovalnih torpednih ladij (Patrol-Torpedo boats) za ameriško vojno mornarico.

Kampanja med tugeježčimi skupinami za nabavo P-T ladij, ki so majhne in imajo zelo močno udarno silo, je bila narančena 6. aprila na banketu v New York Yacht Club, na katerem je bilo navzočih 23 voditeljev posmeznih tujiskih skupin. In ta kampanja se bo nadaljevala skozi celo april.

Med govorniki, ki so nastopili pri otvoritvi kampanje, so bili admiral Reginald Belknap, vpokojen junak iz prve svetovne vojne in predsednik kampanje; Henry R. Sutphen, predsednik Electric Boat Company, ki izdeluje te ladje; Commander S. F. Bowring, načelnik naborne komisije za močstvo P-T; Commander F. W. Rowe, nadzornik za zgradbo P-T ladij in Irvin Chase, inžinir teh ladij.

New York War Savings Staff je zastopal Nevil Ford, administrator za državo. Lewis E. Emerson, predsednik za južni del države New York in Bayard Pope, predsednik izvršilnega odbora.

Kvote za P-T ladje — katerih vsaka velja \$400,000 — so bile za posamezne narodnostne skupine določene naslednje: Armeniji 1, Avstriji 1, Čehoslovaki 3, Franci 1, Franci 2, Francozi 5, Griki 8, Holandci 1, Italijani 15, Jugoslovani 3, (\$1,200,000); K'tajci 1, Latinski Amerikanici 3, Litvinci 1, Madžari 3, Nemci 10, Norvežani 15, Poljaki 15, Rumunci 1, Rusi 1, Španci 3, Švedi 4, Švicarji 1, Sire 1 in Ukraineri 1.

Te narodnostne skupine nameravajo prihodnje mesecu vpraviti posebne prireditve, da se med inozemskimi skupinami bolj oživi kampanja.

Admiral Belknap je v svojem govoru zelo hvalil ameriški patriotizem prebivalstva tujega izvora in njegovo prispevanje za moč ameriškega naroda ter povdarił, da sta naša armada in mornarica sestavljeni iz sinov mož, ki so prišli iz drugih dežel ter so si v stanovili domove v Združenih državah.

Telefon, — je rekel admiral, — je znašel Amerikanec, rojen v tuji deželi, in predsedniki tugeježčnih skupin so vsi tugejega izvora, pa vsi Amerikanci.

Admiral Belknap je P-T ladje primerjal z junaštvom svedomstva Davida v velikem boju z velikanskim "Goljatom" japonske vojne mornarice. "Kolikor več P-T imamo," je rekel, "tem prej bomo razobil sovražnika na Pacifiku."

Commander Rowe, ki je nedavno prišel z južnega Pacifika, je rekel, da so se te hitre ladje posebno dobro izkazale na Filipinih in pozneje v južnem Pacifiku, posebno okoli Nove Guineje, kjer so neprestano napadale japonske bojne ladje, ki so se slednjih morale umakniti.

Sutphen je raztolmačil rezov teh ladij od leta 1915 dalje. Pred prvo svetovno vojno je predsednik Wilson naprosil Sutphena, da bi za poskus zgradolj in porabil majhne ladje in tako so bile tekom prve svetovne vojne vporabljene slične ladje, ki so se danes razvile v ned vsi pomembne P-T ladje.

Ford je obrazložil program za drugo vojno posojil ter velikanski pomen vlogi, ki jo pri tem igrajo skupine tujih narodov, ki bodo kupili \$40,000,000 bondov za skup 100 P-T ladje.

Očetove sanje so bile resnične

Clarinda, Iowa. — Henry Higgins se je pred dvema mesečema sanjalo, da je videl kako je bil njegov sin ranjen po strelu iz puške in v sanjah je slišal kako je sin Lawrence dejal: "Oče, v desno roko me je zadeva krogla."

Higgins je o tem pravil svojim prijateljem, ki pa niso mnogo dali na njegove sanje, a pred nekaj dnevi je prišlo pismo od Higginsovega sina, poročnika, ki se nahaja zdaj v vojnem ujetništvu v Italiji in v tem pismu je bilo zapisano: "Oče, dobro se podumti. Ranjen sem v desno roko . . ."

Liberty ladja dobila ime mehiškega osvoboditelja

Institut za vzgojno rekonstrukcijo V CENTRALNI IN VZHODNI EVROPI

(JIC.) — Na zaključni seji šega "plemena do njegovega instituta za vzgojno obnovo, je dekan pedagoške fakultete newyortske univerze E. G. Payne-a, govoril minister Sava Kosanović:

"Kolikor neizrekljivih žrtv je moralno preprečiti človeštvo, predno je bilo prisilno cepljenje proti črnim kozam uvedeno kot socialna dolžnost! Koliko milijonov je moralno poginuti, predno se je znanstvena pridobitev uveljavila in postala zakon! Še danes čitamo z žalostjo in bolestjo povest o dr. Semmelweisu in o njegovih bojih zoper pravnovernost, neznanje in krivo vedo, ko je stremil za tem, da dokaže svetu preprosto resnico, da je treba kirurško orodje sterilizirati. Ali, ponismilo, na življenje Pasteura.

Danes se nam zde pridobity in poskuši Semmelweisove in Pasteurove preprosti in sami po sebi utemeljni. Zakaj ne bi uporabili teh in sličnih izkušenj tudi napram fašizmu?

Kakovska naležljiva bolezni izkorističa tudi fašizem, zmede in zablude, katere je vrgel v svet in skuša z njimi razširiti okuženo ozemlje. Še predno so bili znani vzroki in simptomi bolezni, in še predno se je svet zavedel neposrednih posledic okuženja, je fašizem, podoben parazitu, pognal na tisoče korenin in prevratil v njimi okuženi organizm kar najgloblje mogoče.

Po teoriji, uničuje bacil fizičnih bolezni slabstvene, dokler napada bacil fašizma ravno najmočnejše. V socialnem pogledu je nosilce semenov fašizma bolj nevaren nego oni, ki bi nosili v sebi bacile kuge. Sedanja vojna je posledica tega, da nismo znali sprevideti te temeljne resnice. Obe zadnji desetletji sta pripravljali se danjo vojno. Kako naj obrazimo svojo nezmočnost, da spoznamo zdravniške vede ne znamo uporabiti tudi v političnem in socialnem življenju? Takoj ko se je začela širiti v delu sveta doktrina o večji vrudnosti tega plemena napram onemu, o pravigi "bolj

pozitivnosti" in "boljševizmu".

Strokovnjaki tega instituta so se bavili predvsem s problemi vzgoje v jugovzhodni in centralni Evropi. Na primer najbolj jasno kaže usodo žrtev, ki so imele moralno in fizično hrabrost, da se upro naci-fašistično invaziji. Pustošenja, katerih žrtve so bila in so še vedno, ozemlje Grčije, Čehoslovaške, Poljske in Jugoslavije, v zgodovini nimajo primere. Sistematično iztrbljevanje naših izobražencev, uničenje naših vzgojnih institucij in kulturnih spomenikov, in poleg vsega tega še množični pokoji, zasedajo dvojni cilj: pripraviti pot "novemu redu" za streljaj poraza nacizma in fašizma, pa onemogočiti vsako obnovitev takozvanih manj vrednih plemen.

Narodi, proti katerim so napenjali ukerpi tega brutalnega uničevanja, so narodi duševnih velikanov, ki so temeljni kamni naše civilizacije. To so narodi, ki so rodili Sokrata in Platona, Narodi, proti katerim so napenjali ukerpi tega brutalnega uničevanja, so narodi duševnih velikanov, ki so temeljni kamni naše civilizacije. To so narodi, ki so rodili Sokrata in Platona, Narodi, proti katerim so napenjali ukerpi tega brutalnega uničevanja, so narodi duševnih velikanov, ki so temeljni kamni naše civilizacije. To so narodi, ki so rodili Sokrata in Platona,

35 centov komad —
3 za \$1.—
* Breezes of Spring
Time of Blossom (Cvetni čas)
* Po Jesetu
Kolo
* Tam na vrtni gredi
Maribor Waltz
* Spavaj Milka Moja
Orphan Waltz
* Dekle na vrta
Oj, Mariška, pegljaj
* Barčica
Miati kapetane
* Gremo na Stajersko
Stajerski
* Happy Polka
Če na tujem
* Slovenian Dance
Vanda Polka
* Zidaná marcia
Veseli bratci
* Ohio Valley
Sylvia Polka
* Zvezdi senek nekaj
Ko pitljice in mala
* Poidi z memo
Dol s pianine
* Kadar bol ti vandrat žel

GZVEZEK 10 SLOVENSKIH PESMI za piano-harmoniko za \$1.

Po 25 cent komad
MOJA DEKLE JE ŠE MLADA

Naročite pri:
Knjigarni
Slovenic Publishing Co.
216 West 18th Street New York

A PRODUCT OF
ADAM
AMERICA'S FAMOUS HATTER

ADVERTISE in
"GLAS NARODA"

SONART REKORDI

Lepe Melodije!

St. M571—Na Marijanec, polka
Kje so moje rolice
Marička pegla—polka
Duquesne University
tamburica orkester

St. M575—Teretanka polka
Na planinc—valček
Jerry Koprišek in orkester
Za toč. cencik in eno pločo se
obrnite na: JOHN MARSICH,
Inc., 463 W. 42nd St., New York

RAZGLEDNİK

Piše Anna P. Krašna

DVESTOLETNICA VELIKEGA MOŽA

Ta teden praznuje Amerika dvestoletnico rojstva enega svojih največjih mož, Thomas Jeffersona, ki je bil predsednik Združenih držav, in kar je še večje, Jefferson je bil predsednik Izjave neodvisnosti, katere besedilo je pravzaprav napisal Jefferson sam in četudi je moral to in ono v osnutku spremeniti, ker ves odbor pa ni bil dovoljen za njegovo demokratično mišljenje, je ostala v Izjavi neodvisnosti njegova ideja.

Izjava civilnih svoboščin ali Bill of Rights je drugi važni del ustave Združenih držav za katerega se imamo zahvaliti velikemu Jeffersonu. O Thomasu Jeffersonu so spisane debele knjige in zato je mogoče podati v kratkem spisu komaj drobce od tega, kar ve o njem zgodovina. Toda mož, ki je bil v življenju velik in človeški, ter je delal napake in pogreške.

Thomasu Jeffersonu je bil bogat in na njegovih posestvih so tudi delali sužnji, katere pa je potem osvobodil in jih obdržal kot delavce. Potegoval se je za odpravo sužnjstva, a ni hotel tedanjem svet oblasti tedaj še nči slišati o tem. Vendar pa je Jefferson dosegel toliko, da je bil potreben samo njegov vodstvo in podpora v armado kar potem bo družine na spet deležna vladne podprtosti v znesku \$162.00 na mesec — več, kot bi mogel ou nastušiti.

Reporterji je mož dejal: "Seveda bom sel nazaj v armado; še bom kamorkoli v Evropo, Afriko, ali kamor že, samo da bodo otroci preskrbljeni. Faktično bi rekel, da bi bilo nemara najboljše, če bi padel, ker potem bodo dobili nekaj denarja za menoj." Jefferson je imel veliko vero v ljudstvo in ta vera se očituje v njegovi naslednji izjavi: — "Jaz se tako zanesem na dobro razsodnost ljudstva, kot celote, ter na poštenost ljudskih voditeljev, da se prav nič ne bojim, da bi za dolgo dobo dopuščalo nepravilnosti v kakršnikoli stvari."

Vse kar je velikega storil ta izredni mož, je imelo en sam cilj in ta je bil, da vcepi ljudstvu vero, da vlade in ustave so vredne ljudskega spoštovanja in podpore samo tako dolgo, dokler nudijo navadnemu človeku svobodo in ga branijo pred vsakim tiranijo.

Od vseh svojih uspehov in doprinosov v prid ljudstvu, je Jefferson najbolj cenil sledenje: Izjavo neodvisnosti, ker je nosila v sebi pogoje za ameriško demokracijo: zakon verske svobode v Virginiji, ker je odpravil nestrpnost in osvobodil ljudi od prisilnega podpiranja katerokoli cerkve ali vere in ustovitev univerze Virginije, ker je nudila municijo za obrambo in ohrano osebnih svoboščin.

SMRTNA KOSA

V Clinton, Ind., je dne 1. aprila 1943, umrl Joe Miestek, star 61 let in rojen v Zagorju ob Savi. V Ameriki je bival 30 let in zapuščal žalujočo ženo, dve hčeri in druge sorodnike. — Dne 4. aprila je istotan umrl Jakob Gulin, star 81 let in doma od Celja. V Ameriki je bival 38 let in zapuščal žalujočo ženo, dva sinova in hčer.

MLADA SLUŽKINJA

za hčino dela, pripravljeno k praznici, in malo pranja, da sploh zmanjša vrednost, brez dela ob nedeljah, \$15.00 na teden; dobi dobo na 40 W. 77th St., New York, Apt. 7A. Pohištvo zvezde: telefon ENDicot 2-7587.

4-15. 16.

KUHARSKA KNJIGA:

Recipes of All Nations

RECEPTI VSEH NARODOV

Stane samo \$2.00

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani.

Recepti so napisani v angleškem jeziku; vsekodnevno pa so tudi v jeketu naroda, ki mu je kaka jed posebno v navadu.

Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čim bolj izvlehati in izpopolniti.

Naročite pri:

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.

New York, N. Y.

Film: "Hitler's Children" na platu v RKO 86th St. Gledališču, New York

"Hitlerjevi Otroci", ki vzbuja veliko groze, se prične v tretki, dne 20. aprila kazati v RKO 86th St. Theatre, na iztočni 86. cesti, blizu Lexington Avenue v New Yorku. Na vstoprednu je tudi film "Ladies Day", komedija v kateri nastopajo Patsy Kelly, Eddie Albert in Lupe Velez. Kot poseben prazniški užitek Bernie Cowham, popularni organist gledališča je pripravil poseben velikonočni vspored, med katrimi bo na vsporedu Gounodova "Ave Maria", in solospovi. Tudi druge nove in stare populare skladbe, ki bodo zvezane z uravnavo scene na odru in ki bodo v skladu prazniškega časa.

Dnevnik brez politike in enkratnosti ne prihaja.
Dopis je na določeno časovno in način
zadom uradno razširjevanje v sredo ujutri.

VESTI IZ CLEVELANDA

Dne 7. aprila je umrl v starosti 70 let Karol Lenardic, odkoder je prišel v Ameriko pred 30 leti. Tu doma je bil iz Kanala na Goriškem. Zadnjih 26 let je bil roj. Russ, sina Josepha in Stanislava in je živel pri svojih lejih in hčeri Justino Fabec in otrocih, ki so lepo skrbeli zanj. Mikred Ivanovich.

SIBIRSKA ZIMA.

Kdor je dolžan, je zraven bolan, tako pravijo in vam zato pošljem \$3.25, da mi boste list se naprej poslali.

Letos smo imeli prav sibirsko zimo. Že 29 let sem v tej deželi, pa tako zime ne pomnem. Imamo garazo za avtomobile spravljeni, pa je bila v snegu, tako da so na eni strani mogli psi iti na streho. In snega je še vedno dosti in ga homo imeli tja do junija, če ga bo tako počasi jemalo kot dosedaj. Pa ne vem, zakaj je tako črna; menda je tudi nanj prišlo prekletstvo.

Pozdravljam vse naročnike tega lista.

A. K.
Munising, Mich.

SLOVENSKI VOJAK
V DEZNEM NAPADU.

Med ameriškimi letalci, ki so 31. marca v drenem napadu na sovražni konvoj med Tunizijo in Italijo z bombami potopili 3 velike ladje, je bil tudi letalski saržent John Jakše iz Chicago, kakor se glasi poročilo. Njegovi starši bivajo na naslovu:

10746 Buffalo Ave.

NAŠI VOJAKI PADAJO.

Saržent William Pale iz Sheboygan, Wis., in odvetnik po poklicu, ki je bil smrtno ranjen pri N. Y. Central železniški kot kotlar. Zapusča žalujočega soprogoprogo Julijo, roj. Oswald, tri sinove: Andrew, Louis in August, ki služi pri mornarici kot podštevnik in se nahaja nekje v Južni Ameriki dve hčerji: Mary, por. Novak in Julijo, por. Kompes, v stari domovini pa zapušča sestro Nežo Pakiš.

Dne 10. aprila je po kratki bolezni preminil dobro poznani rojak Joseph Zubulkovec, star 56 let. Pokojnik je bil doma iz vasi Straža, fara Št. Rupert

Vesti iz slovenskih naselbin

Kužne bolezni v srednjem veku

PO NAŠIH KRAJIH

Med najstrašnejše pojave v ki so zato naročali spokornost prejšnjih stoletij spada tudi življena, molitve, zaupanja v koga. Dandanes si težko predstavljamo, kako strašna morila bilo tudi mnenje, da so kužnih kaže bila nekdaj kuga ali črna bolezni krije čarownice, ki z smrti, in kako so ljudje zatrepetali, ko so zashišali to besedo. Gotovo je spravila v prejšnjih saj praznovanje so prisovovali stoljetih kuga mnogo več ljudi v tedanji dobi skoraj vse nesreč pod zemljo, kakor sovražni če. Ni treba dostavljaliti, da je neč. Ni zastonj v Italijah tudi mnogo oseb, ki so bile osušljene, da darujejo svojo krije velikodušno stvar. Kri za vojsko nabirajo po celi Ameriki in tudi po vseh državah sveta. Rečemo se, da se rabi pol milijonov pintov krvi vsaki teden. Kvota za New York znaša 70 tisoč pintov na teden. Uslužbenici pri Adam Hat Company ne delajo samo dobrih klobukov, temveč dajejo tudi svojo krije pomagajo k zmagi.

Z imenom kuga pa so nekdanje zaznamovali celo vrsto nazajih bolezni, ki jih danes strogo ločimo, na primer čne koze, legar, razne vrste možljice in drugo. Vendar pa so se ljudje najbolj bali one kuge z otekličnimi (buboni), ki jo še dandanes nazivamo s tem imenom in kateri so nekdanj zaradi černih peg na koži rekli tudi "črna smrt." Prikazovala se je pod raznimi znamenji. Navadni začetek je bil, da je začela bolnika boleti glava, v pisih in tlehu pa žgati, kakor ogenj. Vnele so se mu oči, jezik in grlo, in marsikdo je besnel od žege. Bolnik je postal ves pobit. Na ne le od strahu pred grozno izobrazencem in učenjaki. O resnem, ampak tudi zato, ker se je vse kuhalo v njem, kakor bi gorele čutnice. Kmalu nato je dobil bolnik pod pazuhami, za učesni, na vratu ali pod kožnima podolgovastim, temnovišnjevimi in zelo bolečimi oteklinami, iz katerih so se razvile velike bule (buboni), ki so navadno po smerti odpadle. Drugi bolniki so dobili mahoma po vsem telu bele možljice, ki so v kratkem počrneli in žgali kot žare ogle.

Kuga pa je napravljala še drugačne učinke. Eden se je dolgo krvavo potil, drugi se je sam samec napadel grupo Japoncev z ročno granato. To je najvišje odlikovanje, ki ga more dati general MacArthur vojaku. Pale, ki je bil star 28 let, je prestopovalno stopil v armado 21. marca 1941. Rojen je bil v Black Diamond, Wash. 56 let. Pokojnik je bil doma iz vasi Straža, fara Št. Rupert

Njegovi starši žive v Sheboygan, Wis., in odvetnik po smrti izrednim zaslужnim križem za svoj hrabrostni čin, ko je sam samec napadel grupo Japoncev z ročno granato. To je najvišje odlikovanje, ki ga more dati general MacArthur vojaku. Pale, ki je bil star 28 let, je prestopovalno stopil v armado 21. marca 1941. Rojen je bil v Black Diamond, Wash. 56 let. Pokojnik je bil doma iz vasi Straža, fara Št. Rupert

Njegovi starši žive v Sheboygan, Wis., in odvetnik po smrti izrednim zaslужnim križem za svoj hrabrostni čin, ko je sam samec napadel grupo Japoncev z ročno granato. To je najvišje odlikovanje, ki ga more dati general MacArthur vojaku. Pale, ki je bil star 28 let, je prestopovalno stopil v armado 21. marca 1941. Rojen je bil v Black Diamond, Wash. 56 let. Pokojnik je bil doma iz vasi Straža, fara Št. Rupert

Njegovi starši žive v Sheboygan, Wis., in odvetnik po smrti izrednim zaslужnim križem za svoj hrabrostni čin, ko je sam samec napadel grupo Japoncev z ročno granato. To je najvišje odlikovanje, ki ga more dati general MacArthur vojaku. Pale, ki je bil star 28 let, je prestopovalno stopil v armado 21. marca 1941. Rojen je bil v Black Diamond, Wash. 56 let. Pokojnik je bil doma iz vasi Straža, fara Št. Rupert

Njegovi starši žive v Sheboygan, Wis., in odvetnik po smrti izrednim zaslужnim križem za svoj hrabrostni čin, ko je sam samec napadel grupo Japoncev z ročno granato. To je najvišje odlikovanje, ki ga more dati general MacArthur vojaku. Pale, ki je bil star 28 let, je prestopovalno stopil v armado 21. marca 1941. Rojen je bil v Black Diamond, Wash. 56 let. Pokojnik je bil doma iz vasi Straža, fara Št. Rupert

Njegovi starši žive v Sheboygan, Wis., in odvetnik po smrti izrednim zaslужnim križem za svoj hrabrostni čin, ko je sam samec napadel grupo Japoncev z ročno granato. To je najvišje odlikovanje, ki ga more dati general MacArthur vojaku. Pale, ki je bil star 28 let, je prestopovalno stopil v armado 21. marca 1941. Rojen je bil v Black Diamond, Wash. 56 let. Pokojnik je bil doma iz vasi Straža, fara Št. Rupert

Njegovi starši žive v Sheboygan, Wis., in odvetnik po smrti izrednim zaslужnim križem za svoj hrabrostni čin, ko je sam samec napadel grupo Japoncev z ročno granato. To je najvišje odlikovanje, ki ga more dati general MacArthur vojaku. Pale, ki je bil star 28 let, je prestopovalno stopil v armado 21. marca 1941. Rojen je bil v Black Diamond, Wash. 56 let. Pokojnik je bil doma iz vasi Straža, fara Št. Rupert

Njegovi starši žive v Sheboygan, Wis., in odvetnik po smrti izrednim zaslужnim križem za svoj hrabrostni čin, ko je sam samec napadel grupo Japoncev z ročno granato. To je najvišje odlikovanje, ki ga more dati general MacArthur vojaku. Pale, ki je bil star 28 let, je prestopovalno stopil v armado 21. marca 1941. Rojen je bil v Black Diamond, Wash. 56 let. Pokojnik je bil doma iz vasi Straža, fara Št. Rupert

Njegovi starši žive v Sheboygan, Wis., in odvetnik po smrti izrednim zaslужnim križem za svoj hrabrostni čin, ko je sam samec napadel grupo Japoncev z ročno granato. To je najvišje odlikovanje, ki ga more dati general MacArthur vojaku. Pale, ki je bil star 28 let, je prestopovalno stopil v armado 21. marca 1941. Rojen je bil v Black Diamond, Wash. 56 let. Pokojnik je bil doma iz vasi Straža, fara Št. Rupert

Njegovi starši žive v Sheboygan, Wis., in odvetnik po smrti izrednim zaslужnim križem za svoj hrabrostni čin, ko je sam samec napadel grupo Japoncev z ročno granato. To je najvišje odlikovanje, ki ga more dati general MacArthur vojaku. Pale, ki je bil star 28 let, je prestopovalno stopil v armado 21. marca 1941. Rojen je bil v Black Diamond, Wash. 56 let. Pokojnik je bil doma iz vasi Straža, fara Št. Rupert

Njegovi starši žive v Sheboygan, Wis., in odvetnik po smrti izrednim zaslужnim križem za svoj hrabrostni čin, ko je sam samec napadel grupo Japoncev z ročno granato. To je najvišje odlikovanje, ki ga more dati general MacArthur vojaku. Pale, ki je bil star 28 let, je prestopovalno stopil v armado 21. marca 1941. Rojen je bil v Black Diamond, Wash. 56 let. Pokojnik je bil doma iz vasi Straža, fara Št. Rupert

Njegovi starši žive v Sheboygan, Wis., in odvetnik po smrti izrednim zaslужnim križem za svoj hrabrostni čin, ko je sam samec napadel grupo Japoncev z ročno granato. To je najvišje odlikovanje, ki ga more dati general MacArthur vojaku. Pale, ki je bil star 28 let, je prestopovalno stopil v armado 21. marca 1941. Rojen je bil v Black Diamond, Wash. 56 let. Pokojnik je bil doma iz vasi Straža, fara Št. Rupert

Njegovi starši žive v Sheboygan, Wis., in odvetnik po smrti izrednim zaslужnim križem za svoj hrabrostni čin, ko je sam samec napadel grupo Japoncev z ročno granato. To je najvišje odlikovanje, ki ga more dati general MacArthur vojaku. Pale, ki je bil star 28 let, je prestopovalno stopil v armado 21. marca 1941. Rojen je bil v Black Diamond, Wash. 56 let. Pokojnik je bil doma iz vasi Straža, fara Št. Rupert

Njegovi starši žive v Sheboygan, Wis., in odvetnik po smrti izrednim zaslужnim križem za svoj hrabrostni čin, ko je sam samec napadel grupo Japoncev z ročno granato. To je najvišje odlikovanje, ki ga more dati general MacArthur vojaku. Pale, ki je bil star 28 let, je prestopovalno stopil v armado 21. marca 1941. Rojen je bil v Black Diamond, Wash. 56 let. Pokojnik je bil doma iz vasi Straža, fara Št. Rupert

Njegovi starši žive v Sheboygan, Wis., in odvetnik po smrti izrednim zaslужnim križem za svoj hrabrostni čin, ko je sam samec napadel grupo Japoncev z ročno granato. To je najvišje odlikovanje, ki ga more dati general MacArthur vojaku. Pale, ki je bil star 28 let, je prestopovalno stopil v armado 21. marca 1941. Rojen je bil v Black Diamond, Wash. 56 let. Pokojnik je bil doma iz vasi Straža, fara Št. Rupert

Njegovi starši žive v Sheboygan, Wis., in odvetnik po smrti izrednim zaslужnim križem za svoj hrabrostni čin, ko je sam samec napadel grupo Japoncev z ročno granato. To je najvišje odlikovanje, ki ga more dati general MacArthur vojaku. Pale, ki je bil star 28 let, je prestopovalno stopil v armado 21. marca 1941. Rojen je bil v Black Diamond, Wash. 56 let. Pokojnik je bil doma iz vasi Straža, fara Št. Rupert

Njegovi starši žive v Sheboygan, Wis., in odvetnik po smrti izrednim zaslужnim križem za svoj hrabrostni čin, ko je sam samec napadel grupo Japoncev z ročno granato. To je najvišje odlikovanje, ki ga more dati general MacArthur vojaku. Pale, ki je bil star 28 let, je prestopovalno stopil v armado 21. marca 1941. Rojen je bil v Black Diamond, Wash. 56 let. Pokojnik je bil doma iz vasi Straža, fara Št. Rupert

Njegovi starši žive v Sheboygan, Wis., in odvetnik po smrti izrednim zaslужnim križem za svoj hrabrostni čin, ko je sam samec napadel grupo Japoncev z ročno granato. To je najvišje odlikovanje, ki ga more dati general MacArthur vojaku. Pale, ki je bil star 28 let, je prestopovalno stopil v armado 21. marca 1941. Rojen je bil v Black Diamond, Wash. 56 let. Pokojnik je bil doma iz vasi Straža, fara Št. Rupert

Njegovi starši žive v Sheboygan, Wis., in odvetnik po smrti izrednim zaslужnim križem za svoj hrabrostni čin, ko je sam samec napadel grupo Japoncev z ročno granato. To je najvišje odlikovanje, ki ga more dati general MacArthur vojaku. Pale, ki je bil star 28 let, je prestopovalno stopil v armado 21. marca 1941. Rojen je bil v Black Diamond, Wash. 56 let. Pokojnik je bil doma iz vasi Straža, fara Št. Rupert

Njegovi starši žive v Sheboygan, Wis., in odvetnik po smrti izrednim zaslужnim križem za svoj hrabrostni čin, ko je sam samec napadel grupo Japoncev z ročno granato. To je najvišje odlikovanje, ki ga more dati general MacArthur vojaku. Pale, ki je bil star 28 let, je prestopovalno stopil v armado 21. marca 1941. Rojen je bil v Black Diamond, Wash. 56 let. Pokojnik je bil doma iz vasi Straža, fara Št. Rupert

Njegovi starši žive v Sheboygan, Wis., in odvetnik po smrti izrednim zaslужnim križem za svoj hrabrostni čin, ko je sam samec napadel grupo Japoncev z ročno granato. To je najvišje odlikovanje, ki ga more dati general MacArthur vojaku. Pale, ki je bil star 28 let, je prestopovalno stopil v armado 21. marca 1941. Rojen je bil v Black Diamond, Wash. 56 let. Pokojnik je bil doma iz vasi Straža, fara Št. Rupert

Njegovi starši žive v Sheboygan, Wis., in odvetnik po smrti izrednim zaslужnim križem za svoj hrabrostni čin, ko je sam samec napadel grupo Japoncev z ročno granato. To je najvišje odlikovanje, ki ga more dati general MacArthur vojaku. Pale, ki je bil star 28 let, je prestopovalno stopil v armado 21. marca 1941. Rojen je bil v Black Diamond, Wash. 56 let. Pokojnik je bil doma iz vasi Straža, fara Št. Rupert

Njegovi starši žive v Sheboygan, Wis., in odvetnik po smrti izrednim zaslужnim križem za svoj hrabrostni čin, ko je sam samec napadel grupo Japoncev z ročno granato. To je najvišje odlikovanje, ki ga more dati general MacArthur vojaku. Pale, ki je bil star 28 let, je prestopovalno stopil v armado 21. marca 1941. Rojen je bil v Black Diamond, Wash. 56 let. Pokojnik je bil doma iz vasi Straža, fara Št. Rupert

Njegovi starši žive v Sheboygan, Wis., in odvetnik po smrti izrednim zaslужnim križem za svoj hrabrostni čin, ko je sam samec napadel grupo Japoncev z ročno granato. To je najvišje odlikovanje, ki ga more dati general MacArthur vojaku. Pale, ki je bil star 28 let, je prestopovalno stopil v armado 21. marca 1941. Rojen je bil v Black Diamond, Wash. 56 let. Pokojnik je bil doma iz vasi Straža, fara Št. Rupert

Njegovi starši žive v Sheboygan, Wis., in odvetnik po smrti izrednim zaslужnim križem za svoj hrabrostni čin, ko je sam samec napadel grupo Japoncev z ročno granato. To je najvišje odlikovanje, ki ga more dati general MacArthur vojaku. Pale, ki je bil star 28 let, je prestopovalno stopil v armado 21. marca 1941. Rojen je bil v Black Diamond, Wash. 56 let. Pokojnik je bil doma iz vasi Straža, fara Št. Rupert

Njegovi starši žive v Sheboygan, Wis., in odvetnik po smrti izrednim zaslужnim križem za svoj hrabrostni čin, ko je sam samec napadel grupo Japoncev z ročno granato. To je najvišje odlikovanje, ki ga more dati general MacArthur vojaku. Pale, ki je bil star 28 let, je prestopovalno stopil v armado 21. marca 1941. Rojen je bil v Black Diamond, Wash. 56 let. Pokojnik je bil doma iz vasi Straža, fara Št. Rupert

Njegovi starši žive v Sheboygan, Wis., in odvetnik po smrti izrednim zaslужnim križem za svoj hrabrostni čin, ko je sam samec napadel grupo Japoncev z ročno granato. To je najvišje odlikovanje, ki ga more dati general MacArthur vojaku. Pale, ki je bil star 28 let, je prestopovalno stopil v armado 21. marca 1941. Rojen je bil v Black Diamond, Wash. 56 let. Pokojnik je bil doma iz vasi Straža, fara Št. Rupert

Njegovi starši žive v Sheboygan, Wis., in odvetnik po smrti izrednim zaslужnim križem za svoj hrabrostni čin, ko je sam samec napadel grupo Japoncev z ročno granato. To je najvišje odlikovanje, ki ga more dati general MacArthur vojaku. Pale, ki je bil star 28 let, je prestopovalno stopil v armado 21. marca 1941. Rojen je bil v Black Diamond, Wash. 56 let. Pokojnik je bil doma iz vasi Straža, fara Št. Rupert

Njegovi starši žive v Sheboygan, Wis., in odvetnik po smrti izrednim zaslужnim križem za svoj hrabrostni čin, ko je sam samec napadel grupo Japoncev z ročno granato. To je najvišje odlikovanje, ki ga more dati general MacArthur vojaku. Pale, ki je bil star 28 let, je prestopovalno stopil v armado 21. marca 1941.

